୨୦୧୦-୧୧ ମସିହା ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ଓଇଆରସି ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ
ଜଳସେଚନ, କୃଷି, କୃଷି ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ବିପିଏଲ୍ ପରିବାର ପାଇଁ ୩୦ ୟୁନିଟ ଓ ଘରୋଇ
ବିଦ୍ୟୁତ ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ୧୦୦ ୟୁନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ

- ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦିତ ବିଦ୍ୟୁତ ଦର ୨୦୦୯-୧୦ରେ ୟୁନିଟ ପିଛା ୫୯.୬୮ ପଇସା ଥିଲା ବେଳେ, ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ୬୪.୪୦ ପଇସା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।
- ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ, ଏନ୍.ଟି.ପି.ସି., ଓପିଜିସି, ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ରୟ ହିସାବକୁ ନେଇ, ୨୦୦୯-୧୦ ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡକୋର ହାରାହାରି ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ୟୁନିଟ ପିଛା ୧୪୮.୨୭ ପଇସା ଆୟୋଗ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ବେଳେ ଅଧିକ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ରୟ ଓ ଇନ୍ଧନର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଗ୍ରୀଡକୋକୁ ହାରାହାରି ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର'୦୯ ସୁଦ୍ଧା ୧୮୫.୦୨ ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ'୧୦ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ୟୁନିଟ ପିଛା ୨୦୨ ପଇସା ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଆୟୋଗ ଗ୍ରୀଡକୋର ଦରଖାସ୍ତ ବିଚାରକୁ ନେଇ ୨୦୧୦-୧୧ରେ ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ କ୍ରୟ ୧୭୪.୫୮ ପଇସା ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି ।
- ଗ୍ରୀଡକୋର Average Bulk Supply Price ୟୁନିଟ ପିଛା ୧୨୨.୨୦ ପଇସା ୨୦୦୯-୧୦ରେ ଆୟୋଗ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲାବେଳେ, ୨୦୧୦-୧୧ ମସିହା ପାଇଁ ଆୟୋଗ ୧୭୦.୨୫ ପଇସା ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଏହି ବୃଦ୍ଧିର ପରିମାଣ ୪୮ ପଇସା ଯାହାକି ୩୯% ବୃଦ୍ଧି ।
- ଗତବର୍ଷ ଗ୍ରୀଡକୋର ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ (Revenue Gap) ୮୮୨.୨୫ କୋଟି ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ବେଳେ, ଏ ବର୍ଷ ଶୁଳ୍କ ବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ୮୦୬.୧୫ କୋଟି ରହିବ ବୋଲି ଆୟୋଗ ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ trading, UI ବିତରଣ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା ଆଦାୟ ଓ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଭରଣା କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆୟୋଗ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।
- ଓପିଟିସିଏଲ୍‌ର ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ (ସରବରାହ)ର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୯-୧୦ରେ ୨୦.୫ ପଇସା ଥିଲା ବେଳେ, ୨୦୧୦-୧୧ରେ ଏହାକୁ ୨୩.୫ ପଇସା ହେବାପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଗତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ୩ ପଇସା ଯାହାକି ୧୫% ବୃଦ୍ଧି ।
- ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ, ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ (ସରବରାହ)ର ମୂଲ୍ୟକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ୨୦୦୯-୧୦ରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣର ମୂଲ୍ୟ (Weighted Average Tariff) ୨୬୫.୧୫ ପଇସା ଥିଲାବେଳେ, ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ଏହା ୩୨୦.୫୮ ପଇସାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଗତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୫୫ ପଇସା ଯାହାକି ୨୧% ବୃଦ୍ଧି । ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ପାଦନ, ସରବରାହ ଆଦି ଶୁଳ୍କ ବୃଦ୍ଧି ବିଚାରକୁ ନେଇ ଆୟୋଗ ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛନ୍ତି ।
- ଘରୋଇ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ୧୦୦ ୟୁନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ୧୪୦ ପଇସା, କୃଷି ଓ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ୧୧୦ ପଇସା, କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ୧୨୦ ପଇସା ୨୦୦୯-୧୦ ପାଇଁ ଯାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିରେ କିଛି ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇନାହିଁ ।
- LT କ୍ଷେତ୍ରରେ ହାରାହାରୀ ଶୁଳ୍କ ୨୦୦୯-୧୦ରେ ୟୁନିଟ ପିଛା ୧୭୯.୯୯ ପଇସା ଥିବା ବେଳେ, ୨୦୧୦-୧୧ରେ ଏହା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ୨୧୯.୨୧ ପଇସା ହୋଇଛି । ସେହିପରି HT କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩୪୫.୮୨ ପଇସାରୁ ୪୨୩.୫୯ ପଇସା ଓ EHT କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩୩୬.୩୨ ପଇସାରୁ ୪୧୬.୬୧ ପଇସାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।
- ଆୟୋଗ National Electricity Policy, 2005, National Tariff Policy, 2006, Electricity Act, 2003ର ଧାରା 61(g) ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ cross-subsidy କିପରି କମିବ ତାହା ବିଚାରକୁ ନେଇ ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

- ୨୦୦୮-୦୯ରେ ବିଦ୍ୟୁତ ବଣ୍ଟନ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟୁତ ବିତରଣ କ୍ଷତି ୩୭.୫% ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର'୦୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ୩୬.୭% ହୋଇଛି । ବିଦ୍ୟୁତ ବଣ୍ଟନ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ୩୫.୩୮% ବିତରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି (Distribution Loss)କୁ ଆୟୋଗ ଗ୍ରହଣ ନକରି ଏହାକୁ ଓଡିଶା ପାଇଁ ହାରାହାରି ୨୨.୨% ମଧ୍ୟରେ ସିମୀତ ରଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

Overall Distribution Loss (%)

Name of DISCOMs	Actual 2008-09	Comm. Approval 2009-10	Actual upto Sept.'09	Comm. Approval 2010-11
CESU	40.30	26.30	38.96	25.37
NESCO	34.57	23.00	32.24	18.46
WESCO	33.55	22.50	33.77	19.93
SOUTHCO	47.78	27.92	47.95	27.82
Total	37.50	24.45	36.73	22.20

LT ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିତରଣ କ୍ଷତିକୁ ୨୯.୪%ରେ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି ।

- ଓଡିଶା ପାଇଁ Aggregate Technical & Commercial (AT&C) Loss ୨୦୦୮-୦୯ରେ ୪୧.୭% ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର'୦୯ ସୁଦ୍ଧା ୪୦.୩% ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କମ୍ପାନୀମାନେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ବିତରଣ କମ୍ପାନୀମାନେ AT&C Loss ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ୩୭.୨୧% ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରିଥିଲାବେଳେ, ଆୟୋଗ AT&C Lossକୁ ୨୩.୮% ମଧ୍ୟରେ ସିମୀତ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଆୟୋଗ AT&C Lossକୁ କମାଇବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରି ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ନଚେତ୍ ଏହା ବହୁଗୁଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାନ୍ତା ।

Overall AT&C Loss (%)

Name of DISCOMs	Actual 2008-09	Comm. Approval 2009-10	Actual upto Sept.'09	Comm. Approval 2010-11
CESU	45.18	27.78	40.98	26.9
NESCO	38.60	24.54	38.65	20.1
WESCO	37.63	24.05	36.44	21.5
SOUTHCO	50.98	29.36	52.52	29.3
Total	41.70	25.96	40.27	23.8

- ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ୧୯୯୬-୯୭ ମସିହାଠାରୁ ୨୦୦୯-୧୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇକାରୀ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀ ବୃଦ୍ଧିର ହାର ୫-୬ ଶତାଂଶ ହୋଇଥିଲାବେଳେ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ୧.୨.୨୦୦୧ ଠାରୁ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି । ପାଇକାରୀ ମୂଲ୍ୟସୂଚୀରେ (WPI) ୨୦୦୧-୦୨ରେ ୩.୩୩%, ୨୦୦୨-୦୩ରେ ୩.୪୧%, ୨୦୦୩-୦୪ରେ ୫.୪୬%, ୨୦୦୪-୦୫ରେ ୬.୪୮%, ୨୦୦୫-୦୬ରେ ୪.୪୩%, ୨୦୦୬-୦୭ରେ ୫.୩୭%, ୨୦୦୭-୦୮ରେ ୪.୨୭%, ୨୦୦୮-୦୯ରେ ପ୍ରାୟ ୬%, ୨୦୦୯-୧୦ରେ ୮%କୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ତୁଳନା କଲେ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ୨୦୦୯-୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୩୦% କମ୍ ରହିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।
- ଜଳବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୨୦୦୪-୦୫ରେ ସମୁଦାୟ ଚାହିଦାର ୫୬.୫୭% ଥିଲାବେଳେ ୨୦୦୮-୦୯ରେ ଏହା ୩୦.୩୩% ଓ ୨୦୧୦-୧୧ ପାଇଁ ୨୮% । ବିଦ୍ୟୁତ ଚାହିଦା ତୁଳନାରେ ଜଳବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କର ଯୋଗାଣର ଅନୁପାତ କମିଯାଉଥିବା, କୋଇଲା ଓ Furnace Oil ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି, କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ବେତନ ଓ ପେନସନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ଇତ୍ୟାଦି ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳ୍କ ବୃଦ୍ଧିର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଅଟେ ।